

Pocta Jochenu Martensovi

Tribute to Jochen Martens

PAVEL BEZDĚČKA

Muzeum Vysočiny Jihlava, Masarykovo nám. 55, CZ-58601 Jihlava, e-mail: bezdecka@muzeum.ji.cz

Publikováno on-line 18. 11. 2021

Před třiceti lety, tedy v roce 1991, jsem se rozhodl rozšířit svůj odborný zájem i na pavoukovce, konkrétně na sekáče (řád Opiliones). První kroky sebevzdělávací jsem podnikal zejména pod vlivem skvělé práce Vladimíra Šilhavého: *Sekáči – Opilionidea, Fauna ČSR, sv. 7, 1956*. Tak se Dr. V. Šilhavý stal mým učitelem. O rok později jsem získal publikaci Jochena Martense: *Spinnentiere, Arachnida: Weberknechte, Opiliones, Die Tierwelt Deutschlands, 64. teil, 1978*. Tato publikace s ohromným přesahem přes Německo mi zcela učarovala, a tak se prof. Dr. J. Martens stal mým druhým učitelem. Obě zmíněné publikace, ač vydány již před mnoha lety, jsou při studiu sekáčů dodnes relevantní a plnohodnotné a oba zmíněné pány opravdu považuji za své učitele, třebaže jsme se nikdy nesetkali. Dr. Šilhavému jsem složil hold a poklonu již před řadou let (Bezděčka 2008), prof. Martensovi skládám hold a poklonu tímto příspěvkem v rámci jeho životního jubilea.

Bolikhamstay Province, Laos, 2010, foto: Peter Jäger

Prof. Dr. Jochen Martens se narodil 10. června 1941 v Jeně, později žil ještě ve Weimaru, Bonnu (Bad-Godesberg) a Stuttgartu. V letech 1962 až 1967 studoval biologii a chemii na Johannes Gutenberg Universität v Mainz. Následně zde v roce 1968 získal doktorát (z arachnologie) a v roce 1975 habilitoval oboru zoologie s ornitologickým tématem. Již od roku 1971 zde působil jako vědecký asistent a v letech 1978–2006 jako profesor, po odchodu do důchodu jako emeritní profesor až do r. 2011 (Jäger et Schönhofer 2021).

Jochen Martens je vynikajícím odborníkem hned ve dvou oblastech vědy. Je celosvětově uznávaným specialistou na sekáče (Opiliones) a zároveň jedinečným ornitologem, zaměřeným zejména na pěvce (Passeriformes). V ornitologii je považován za průkopníka ve využití bioakustiky pro výzkum evoluce pěvců. Mezi jeho výzkumné projekty patří utváření místních dialektů ve zpěvu pěvců jako evoluční faktor, zkoumání biodiverzity a speciace v Himalájích a dalších vysokých horách v Asii a Evropě. V tomto laudátiu se však budu věnovat Jochenu Martensovi pouze jako arachnologovi, či přesněji, světovému opilionologovi.

U sekáčů se Jochen Martens zabýval a dosud zabývá zejména systematikou a fylogenezí, především v euroasijském regionu. Popsal 265 taxonů sekáčů, z toho 232 druhů, 30 rodů a tři čeledi, seznam taxonů najdete pod tímto příspěvkem. Dlužno připomenout, že popsal i 40 druhů pavouků (Araneae) a 19 druhů roztočů (Acari).

Jochen Martens byl a stále je velký cestovatel. Jeho výzkumné cesty (kterých bylo již 80, z toho 40 po Evropě a 40 do Asie a na Nový Zéland) ho zavedly do 27 zemí. Celkem strávil na expedicích asi sedm a čtvrt roku, tedy asi 9 % svého dosavadního života. Manfred Grasshoff, bývalý kurátor arachnologické sbírky v Senckenbergově muzeu ve Frankfurtu nad Mohanem, charakterizoval Jochena Martense jako „posledního velkého průzkumníka naší doby“ (Jäger et al. 2021).

Těžištěm Martensových asijských cest byly Himaláje, tedy Nepál a Čína, ovšem významné výzkumy prováděl i v Íránu, na Kavkaze, v Kyrgyzstánu a Kazachstánu, na západní a východní Sibíři, na Filipínách a ve střední Asii.

Jochen Martens dosud publikoval 329 vědeckých článků, z toho 95 o sekáčích, viz seznam uvedený za tímto příspěvkem. Za jeho nejvýznamnější práci je dosud uznávána kniha, kterou jsem již v úvodu vzpomenu, a sice *Spinnentiere, Arachnida: Weberknechte, Opiliones*, vydaná v roce 1978 v edici „Die Tierwelt Deutschlands“. Toto dílo je mezi

odborníky stále považováno za „standardní dílo“ a za „referenční dílo pro publikace o sekáčích po celém světě“ (Jäger et al. 2021) a také za „arachnologický milník“ (Komposch 2006).

Ocenění, jmenování a vyznamenání, která dosud Jochen Martens obdržel, ukazují, jak byla a je jeho vědecká činnost uznávána. V roce 1973 byl jmenován čestným spolupracovníkem „Senckenberg Research Society“, v letech 1980 až 1987 byl generálním tajemníkem „Ornithological Society“. V letech 1993–2007 byl ombudsmanem „Studienstiftung des Deutschen Volkes“ pro vysokoškolské studenty a v roce 2005 obdržel „Ornithology Award of the German Ornithological Society“ za celoživotní zásluhy. V roce 2006 byl jmenován hostujícím profesorem Hainan Normal University v Číně (Jäger et Schönhofer 2021).

U příležitosti 80. narozenin Jochena Martense vyšlo 10. června 2021 speciální vydání věnované jemu v mezinárodním odborném časopise *Zootaxa* (Jäger et al. 2021), a také oslavný příspěvek v časopise německé arachnologické společnosti *Arachnologischen Mitteilungen* Jäger et al. (2021).

K počtě Jochena Martense bylo dosud jeho jménem pojmenováno 233 zoologických taxonů, z toho 13 rodů, 217 druhů a tři poddruhy. Zde uvádím taxony sekáčů (3 rody a 22 druhů), které nesou jeho jméno:

RODY

Martensiellus Schwendinger, 2006
Martensolasma Shear, 2006
Martensopsalis Giribet & Baker, 2021

DRUHY

Anarthrotarsus martensi Šilhavý, 1967
Caucnemastoma martensi Snegovaya, 2011
Cyphophthalmus martensi Karaman, 2009
Euphalangium martensi Das & Bastawade, 2006
Fissiphallius martensi Pinto-da-Rocha, 2004
Homolophus martensi Staręga, 1986
Jime praecursor Villareal, Kury & Colmenares, 2021
Marayniocus martensi Acosta, 2006
Martensolasma jocheni Shear, 2006
Mesobunus martensi Huang, Selden & Dunlop, 2009
Metaphalangium martensi Mitov, Perkovsky & Dunlop, 2021
Phalangium martensi Snegovaya, Cokendolpher & Zamani, 2021
Pseudopachylus martensi Kury, 2006
Sabacon martensi Tsurusaki & Song, 1993
Sinonychia martensi Zhang & Derkarabetian, 2021
Spinopilar jocheni Kury & Araujo, 2021
Spinopilar magistralis Kury & Araujo, 2021
Spinopilar martialis Kury & Araujo, 2021
Stenostygnus martensi Mamani, Porto, Iglesias & Perez-Gonzalez, 2021
Texella martensi Ubick, 2021
Trogulus martensi Chemini, 1983
Umbopilio martensi Klimeš, 2006

Co dodat? Určitě to, že je skvělé, že prof. Dr. Jochen Martens neustává ve své vědecké činnosti a neustále publikuje. Jeho práce, postřehy a zejména jeho neutuchající aktivita jsou vzorem již pro nejméně dvě generace zoologů i pro mne. Nejen proto mu patří mé poděkování, úcta a gratulace.

PODĚKOVÁNÍ

Fotografie prof. Dr. Jochena Martense mi velmi ochotně poskytl Dr. Peter Jäger (Senckenberg Research Institute), za což mu velice děkuji.

LITERATURA

- BEZDĚČKA P. (2008): Vzpomínka na Dr. Vladimíra Šilhavého. Memory of dr. Vladimír Šilhavý. – *Acta rerum naturalium*, 5: 259–266.
- JÄGER P., KOMPOSCH Ch. et SCHÖNHOFER A. (2021): Prof. Dr. Jochen Martens – Wissenschaftler aus Leidenschaft. Ein geschriebenes Ständchen zum 80. Geburtstag. – In: *Arachnologische Gesellschaft e. V. (Hrsg.): Arachnologischen Mitteilungen*. 1. Auflage. Nr. 62.
- JÄGER P. et SCHÖNHOFER A. (2021): Eight legs, two wings, one life for scientific research — celebrating the 80th birthday of Prof. Dr Jochen Martens. – *Zootaxa*. Nr. 4984 (1): 7–33.
- KOMPOSCH Ch. (2006): Jochen Martens – Gratulation zum 65. Geburtstag! In: *Arachnologische Gesellschaft e. V. (Hrsg.): Arachnologischen Mitteilungen*. 1. Auflage. Nr. 32. *Arachnologische Gesellschaft e. V.*

Myanmar, Chin State, Natma Taung, 2014, foto: Peter Jäger

SEZNAM TAXONŮ SEKÁČŮ (OPILIONES)
POPSANÝCH J. MARTENSEM

ČELEDI

Fissiphalliidae, 1988
Nipponopsalididae, 1976
Suthepiidae, 2020

RODY

Amilenus Martens, 1969
Asiolasma Martens, 2019
Assaphalla Martens, 1977
Ausobskya Martens, 1972
Biantoncopus Martens & Schwendinger, 1998
Brasiliogovea Martens, 1969
Caenoncopus Martens & Schwendinger, 1998
Caucnemastoma Martens, 2006
Dhaulagiri Martens, 1977
Fissiphallius Martens, 1988
Globulosoma Martens, 1987
Granulosoma Martens, 1973
Gyoides Martens, 1982
Himaldroma Martens, 1987
Himalphalangium Martens, 1973
Himalzaleptus Martens, 1987
Leytpodoctis Martens, 1993
Micrassamula Martens, 1977
Nepalgrella Martens, 1987
Nepalkanchia Martens, 1990
Nepalsia Martens, 1977
Nepalsioides Martens, 1977
Nipponopsalis Martens & Suzuki, 1966
Palaeoncopus Martens & Schwendinger, 1998
Pseudastrobunus Martens, 1973
Sericicorpus Martens, 1987
Sinostoma Martens, 2016
Suthepia Martens, 2020
Vestiferum Martens, 2006
Xerogrella Martens, 1987

DRUHY

Anelasmacephalus balearicus Martens & Chemini, 1988
Anelasmacephalus brignolii Martens & Chemini, 1988
Anelasmacephalus calcaneatus Martens & Chemini, 1988
Anelasmacephalus hadzii Martens, 1978
Anelasmacephalus osellai Martens & Chemini, 1988
Anelasmacephalus pyrenaicus Martens, 1978
Anelasmacephalus tenuiglandis Martens & Chemini, 1988
Anelasmacephalus tuscus Martens & Chemini, 1988
Asiolasma billsheari Martens, 2019
Asiolasma juergengruberi Martens, 2019
Asiolasma schwendingeri Martens, 2019
Assaphalla peralata Martens, 1977
Ausobskya athos Martens, 1972
Biantes annapurnae Martens, 1978
Biantes brevis Martens, 1978
Biantes calyptroides Gong, Martens & Zhang, 2020

Biantes dilatatus Martens, 1978
Biantes gandaki Martens, 1978
Biantes gandakoides Martens, 1978
Biantes ganesh Martens, 1978
Biantes godavari Martens, 1978
Biantes gurung Martens, 1978
Biantes jirel Martens, 1978
Biantes kathmandicus Martens, 1978
Biantes magar Martens, 1978
Biantes newar Martens, 1978
Biantes pernepalicus Martens, 1978
Biantes rarensis Martens, 1978
Biantes sherpa Martens, 1978
Biantes simplex Martens, 1978
Biantes spatulatus Gong, Martens & Zhang, 2020
Biantes thakkhali Martens, 1978
Biantes thamang Martens, 1978
Biantoncopus fuscus Martens & Schwendinger, 1998
Brasiliogovea microphaga Martens, 1969
Caenoncopus affinis Martens & Schwendinger, 1998
Caenoncopus tenuis Martens & Schwendinger, 1998
Caucnemastoma golovatchi Martens, 2006
Centetostoma juberthiei Martens, 2011
Dhaulagiri *altitudinalis* Martens, 1977
Euepedanus dashdamirovi Zhang & Martens, 2020
Fissiphallius spinulatus Martens, 1988
Fissiphallius sturmi Martens, 1988
Fissiphallius sympatricus Martens, 1988
Gagrella annapurnica Martens, 1987
Gagrella franzi Martens, 1987
Gagrella tinjurae Martens, 1987
Giljarovia thoracocornuta Martens, 2006
Giljarovia triangula Martens, 2006
Giljarovia trianguloides Martens, 2006
Giljarovia vestita Martens, 2006
Globulosoma gandakense Martens, 1987
Globulosoma montivaga Martens, 1987
Gnomulus annamiticus Schwendinger & Martens, 2006
Gnomulus asli Martens & Schwendinger, 1998
Gnomulus bedoharvengorum Schwendinger & Martens, 2006
Gnomulus carinatus Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus claviger Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus coniceps Martens & Schwendinger, 1998
Gnomulus crassipes Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus crucifer Martens & Schwendinger, 1998
Gnomulus dalat Schwendinger & Martens, 2006
Gnomulus exsudans Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus hamatus Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus hirsutus Martens & Schwendinger, 1998
Gnomulus hutan Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus javanicus Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus laruticus Martens & Schwendinger, 1998
Gnomulus latoperculum Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus lemniscatus Schwendinger & Martens, 2006
Gnomulus leofeae Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus leyteensis Martens & Schwendinger, 1998

- Gnomulus lomani* Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus maculatus Martens & Schwendinger, 1998
Gnomulus marginatus Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus matabesar Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus monticola Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus obscurus Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus pilosus Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus rostratoideus Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus ryssie Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus saetosus Schwendinger & Martens, 2006
Gnomulus sinensis Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus spiniceps Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus tuberculatus Schwendinger & Martens, 2002
Gnomulus tumidifrons Schwendinger & Martens, 2002
Graecophalangium cretaeum Martens, 1966
Granulosoma dissimile Martens, 2018
Granulosoma umidulum Martens, 1973
Gyoides gandaki Martens, 1982
Gyoides geometricus Martens, 1982
Gyoides himaldispersus Martens, 1982
Gyoides maximus Martens, 1982
Gyoides rivorum Martens, 1982
Gyoides tibiuncinatus Martens, 1982
Harmanda arunensis Martens, 1987
Harmanda beroni Martens, 1987
Harmanda corrugata Martens, 1987
Harmanda instructa bhutanensis Martens, 1987
Harmanda instructa lineatocoxa Martens, 1987
Harmanda khumbua Martens, 1987
Harmanda latehippiata Martens, 1987
Harmanda medioimmicans Martens, 1987
Harmanda nigrolineata Martens, 1987
Harmanda periscopos Martens, 2018
Himaldroma altus Martens, 1987
Himaldroma pineti Martens, 1987
Himalphalangium curvatum Martens, 2018
Himalphalangium dolpoense Martens, 1973
Himalphalangium suzukii Martens, 1973
Himalphalangium unistriatum Martens, 1973
Himalzaleptus quinqueconicus Martens, 1987
Holoscotolemon lessiniense Martens, 1978
Holoscotolemon oreophilum Martens, 1978
Ischyropsalis alpinula Martens, 1978
Ischyropsalis lithoclasica Schönhofer & Martens, 2010
Kalliste pavonum Martens, 2018
Leiobunum apenninicum (Martens, 1969)
Leytpodoctis oviger Martens, 1993
Mediostoma armatum Martens, 2006
Mediostoma nigrum Martens, 2006
Mediostoma variabile Martens, 2006
Megabunus vignai Martens, 1978
Metagovea oviformis Martens, 1969
Metaplatybunus petrophilus Martens, 1965
Metaverpulus bhutanicus Martens, 1987
Metaverpulus kanchensis Martens, 1987
Metaverpulus multidentatus Martens, 2015
Metaverpulus persimilis Martens, 1987
Micrassamula jumlensis Martens, 1977
Micrassamula thak Martens, 1977
Nelima adelheidiana Martens, 1965
Nelima hispana Martens, 1969
Nelima ponticoides Martens, 1969
Nelima recurvipenis Martens, 1969
Nemaspela femorecurvata Martens, 2006
Nemastoma bidentatum relictum Gruber & Martens, 1968
Nemastoma bidentatum sparsum Gruber & Martens, 1968
Nemastoma schuelleri Gruber & Martens, 1968
Nemastoma transsylvanicum Gruber & Martens, 1968
Nepalgrella kortaliensis Martens, 1987
Nepalgrella yamputhini Martens, 1987
Nepalkanchia pluviosilvestris (Martens, 1987)
Nepalkanchia silvicola (Martens, 1987)
Nepalsia betula Martens, 1977
Nepalsia picea Martens, 1977
Nepalsia rhododendron Martens, 1977
Nepalsioides angusta Martens, 1977
Nepalsioides thodunga Martens, 1977
Opilio himalincola Martens, 1973
Palaeoncopus gunung Martens & Schwendinger, 1998
Palaeoncopus katik Martens & Schwendinger, 1998
Palaeoncopus kerdil Martens & Schwendinger, 1998
Paranemastoma iranicum Martens, 2006
Pashokia maxima Martens, 1977
Pashokia mutatrix Martens, 1977
Pashokia silhavyi Martens, 1977
Pelitus hyatti Martens, 1977
Platybunus alpinorelictus Martens, 1978
Plistobunus jaegeri Zhang & Martens, 2020
Pokhara kathmandica Martens, 1978
Pokhara minuta Martens, 1977
Pokhara occidentalis Martens, 1987
Pokhara quadriconica Martens, 1987
Pokhara trisulensis Martens, 1987
Pokhara uenoi Martens, 1987
Propygoplus siwalik Martens, 1977
Pseudastrobunus perpusillus Martens, 1973
Rongsharia dhaulagirica Martens, 1982
Rongsharia dispersa Martens, 1982
Sabacon aigoual Martens, 2015
Sabacon altomontanus Martens, 1983
Sabacon beatae Martens, 2015
Sabacon beishanensis Martens, 2015
Sabacon chomolongmae Martens, 1972
Sabacon dhaulagiri Martens, 1972
Sabacon jaegeri Martens, 2015
Sabacon jiriensis Martens, 1972
Sabacon kangding Martens, 2015
Sabacon maipokhari Martens, 2015
Sabacon minshanensis Martens, 2015
Sabacon minutissimus Martens, 2015
Sabacon monacanthus Zhao, Martens & Zhang, 2018
Sabacon multiserratus Martens, 2015

Sabacon nishikawai Martens, 2015
Sabacon palpogranulatus Martens, 1972
Sabacon pauperoserratus Martens, 2015
Sabacon petarberoni Martens, 2015
Sabacon picosantrum Martens, 1983
Sabacon relictoides Martens, 2015
Sabacon relictus Martens, 1972
Sabacon rossopacificus Martens, 2015
Sabacon rupinala Martens, 2015
Sabacon schawalleri Martens, 2015
Sabacon sergeidedicatus Martens, 1989
Sabacon simbuakhola Martens, 2015
Sabacon sineglandula Martens, 2015
Sabacon suzukii Zhao, Martens & Zhang, 2018
Sabacon thakkolanus Martens, 2015
Sabacon unicornis Martens, 1972
Sabacon viscayanus ramblaianus Martens, 1983
Saccarella schilleri Schönhofer & Martens, 2012
Sandokan expatriatus (Schwendinger & Martens, 2004)
Sandokan lingga (Schwendinger & Martens, 2004)
Sandokan malayanus (Schwendinger & Martens, 2004)
Sandokan tiomanensis (Schwendinger & Martens, 2004)
Sericicorpus nigrum Martens, 1987
Sinostoma yunnanicum Martens, 2016
Starengovia ivanloebli Martens, 2017
Starengovia quadrituberculata Zhang & Martens, 2018
Suthepia inermis Martens, 2020
Thunbergiae gretae Martens, 2020
Toccolus kuryi Zhang & Martens, 2020

Trogulus balearicus Schönhofer & Martens, 2008
Trogulus cisalpinus Chemini & Martens, 1988
Trogulus huberi Schönhofer & Martens, 2008
Trogulus karamanorum Schönhofer & Martens, 2009
Trogulus megaligrava Schönhofer, Karaman & Martens, 2013
Trogulus melitensis Schönhofer & Martens, 2009
Trogulus ozimeci Schönhofer, Karaman & Martens, 2013
Trogulus pharensis Schönhofer & Martens, 2009
Trogulus prietoi Schönhofer & Martens, 2008
Trogulus pyrenaicus Schönhofer & Martens, 2008
Trogulus tenuitarsus Schönhofer, Karaman & Martens, 2013
Trogulus thaleri Schönhofer & Martens, 2009
Vestiferum alatum Martens, 2006
Xerogrella dolpensis Martens, 1987
Zaleptiolus ater Martens, 1987
 “Genus” *enigmaticus* Martens, 1969
 “*Metassamia*” *nepalica* Martens, 1977

SEZNAM PUBLIKACÍ JOCHENA MARTENSE VĚNOVANÝCH SEKÁČŮM

Martens J. (1965): Verbreitung und Biologie des Schneckenkankers *Ischyropsalis hellwigi*. – Natur und Museum 95: 143–149.

Martens J. (1965): Über südägäische Weberknechte der Inseln Karpathos, Rhodos und Kos (Arachnoidea, Opiliones). – Senckenbergiana biologica 46: 61–79.

Martens J. (1966): Zoologische Aufsammlungen auf Kreta. III. Opiliones. – Annalen des Naturhistorischen Museums Wien 69: 347–382.

JM v nových místnostech sbírky Senckenberg s největší sbírkou Opiliones na světě, foto: Peter Jäger

- Martens J. (1966): *Nelima cretica* Roewer auf den Sanden der nördlichen Oberrhein-Ebene (Arach., Opiliones). – *Senckenbergiana biologica* 47: 447–451.
- Martens J. & Suzuki S. (1966): Zur systematischen Stellung ostasiatischer Ischyropsaliden Arten (Arachnoidea, Opiliones, Ischyropsalididae). – *Annotationes Zoologicae Japonenses* 39: 215–221.
- Martens J. (1967): Bedeutung einer Chelicerendrüse bei Weberknechten (Opiliones). – *Naturwissenschaften* 54: 346.
- Gruber J. & Martens J. (1968): Morphologie, Systematik und Ökologie der Gattung *Nemastoma* C. L. Koch (s. str.) (Opiliones, Nemastomatidae). – *Senckenbergiana biologica* 49: 137–172.
- Martens J. (1969): On the black *Nemastoma* (Opiliones) species of the British Isles. – *Bulletin of the British Arachnological Society* 1: 24.
- Martens J. (1969): Die Weberknechte des Naturschutzgebietes „Mainzer Sand“. – *Mainzer Naturwissenschaftliches Archiv* 8: 290–291.
- Martens J. (1969): Die Abgrenzung von Biospezies auf biologisch-ethologischer und morphologischer Grundlage am Beispiel der Gattung *Ischyropsalis* C. L. Koch 1839 (Opiliones, Ischyropsalididae). – *Zoologische Jahrbücher, Abteilung für Systematik, Geographie und Biologie der Tiere* 96: 133–264.
- Martens J. (1969): Mittel- und südeuropäische Arten der Gattung *Nelima* (Arachnida, Opiliones, Leiobunidae). – *Senckenbergiana biologica* 50: 395–415.
- Martens J. (1969): Die Sekretdarbietung während des Paarungsverhaltens von *Ischyropsalis* C. L. Koch (Opiliones). – *Zeitschrift für Tierpsychologie* 26: 513–523.
- Martens J. (1969): Systematische Stellung von *Amilenus aurantiacus* (Simon). – *Senckenbergiana biologica* 50: 219–224.
- Martens J. (1969): *Cyphophthalmi* aus Brasilien (Opiliones). – *Beiträge zur neotropischen Fauna* 6: 109–119.
- Martens J. (1970): Die Biospezies bei Weberknechten am Beispiel der Gattung *Ischyropsalis* C. L. Koch. – *Bull. Mus. natn. Hist. Nat.* (2) 41 (suppl. 1): 166–170.
- Helversen O. & Martens J. (1971): Die Wutach. Pseudoskorpione und Weberknechte. – In: Sauer, K.F.J. (Ed.), *Freiburg i. Br.*, 377–385.
- Helversen O. & Martens J. (1972): Unrichtige Fundort-Angaben in der Arachniden-Sammlung Roewer. – *Senckenbergiana biologica* 53: 109–123.
- Martens J. (1972): Opiliones aus dem Nepal-Himalaya. I. Das Genus *Sabacon* Simon (Arachnida: Ischyropsalididae). – *Senckenbergiana biologica* 53: 307–323.
- Martens J. (1972): *Ausobskya athos*, der erste Krallenweberknecht aus Griechenland (Opiliones: Phalangodidae). Mit Bemerkungen zur Familien-Gliederung der europäischen Laniatores. – *Senckenbergiana biologica* 53: 431–440.
- Martens J. (1973): Feinstruktur der Chelieren-Drüse von *Nemastoma dentigerum* Canestrini (Opiliones, Nemastomatidae). – *Zeitschrift für Zellforschung* 136: 121–137.
- Martens J. (1973): Opiliones aus dem Nepal-Himalaya. II. Phalangiidae und Sclerosomatidae (Arachnida). – *Senckenbergiana biologica* 54: 181–217.
- Martens J. (1975): *Ischyropsalis hellwigi*. Fortpflanzungsverhalten. – Film der Encyclopaedia Cinematographica, mit Beiheft: E 2128, Göttingen.
- Martens J. (1975): *Ischyropsalis hellwigi*. Nahrungsaufnahme. – Film der Encyclopaedia Cinematographica, mit Beiheft: E 2129, Göttingen.
- Martens J. (1975): *Ischyropsalis kollari*. Nahrungsaufnahme. – Film der Encyclopaedia Cinematographica, mit Beiheft: E 2130, Göttingen.
- Martens J. (1975): Phoretische Pseudoskorpione auf Kleinsäugetern des Nepal-Himalaya. – *Zoologischer Anzeiger* 194: 84–90.
- Martens J. (1976): *Ischyropsalis hellwigi*. Nahrungsaufnahme. – *Publikationen zu wiss. Filmen, Sekt. Biologie* 9: 432–436.
- Martens J. (1976): *Ischyropsalis kollari*. Nahrungsaufnahme. – *Publikationen zu wiss. Filmen, Sekt. Biologie* 9: 437–440.
- Martens J. (1976): Genitalmorphologie, System und Phylogenie der Weberknechte (Arachnida: Opiliones). – *Entomologica Germanica* 3: 51–68.
- Martens J. (1977): Zoogeographie, Biologie et Microevolution des Arthropodes terricoles du Népal: exemple des Opilions (Arachnides). – *Coll. Inernat. du C.N.R.S. 268, Écologie et Géologie de l'Himalaya, Paris*, 119–123.
- Martens J. (1977): Rote Liste gefährdeter Tierarten in der Bundesrepublik Deutschland. Teil II Wirbellose; 3. Weberknechte Opiliones (Spinnentiere) (1. Fassung). – *Natur und Landschaft*, 52, 148 pp.
- Martens J. & Schawaller W. (1977): Die Cheliceren-Drüsen der Weberknechte nach rasteroptischen und lichtoptischen Befunden (Arachnida: Opiliones). – *Zoomorphologie* 86: 223–250.
- Martens J. (1977): Opiliones aus dem Nepal-Himalaya III. Oncopodidae, Phalangodidae und Assamiidae (Arachnida). – *Senckenbergiana biologica* 57: 295–340.
- Martens J. (1978): Spinnentiere, Arachnida: Weberknechte, Opiliones. In: *Die Tierwelt Deutschlands*, 64, VEB G. Fischer, Jena, 464 pp.
- Martens J. (1978): Opiliones aus dem Nepal-Himalaya IV. Biantidae (Arachnida). – *Senckenbergiana biologica* 58: 347–414.
- Martens J. (1979): Feinstruktur der Tarsal-Drüse von *Siro durcorius* (Joseph) (Opiliones). *Zoomorphologie* 92: 77–93.
- Martens J. (1980): Versuch eines phylogenetischen Systems der Opiliones. – *Verhandlungen des 8. internationalen Arachnologen-Kongreß, Wien*, 355–360.
- Martens J. (1980): Distribution, zoogeographic affinities, and speciation in Himalayan Opiliones (Arachnida). – *Verhandlungen des 8. internationalen Arachnologen-Kongreß, Wien*, 445–450.
- Martens J., Hoheisel U. & Götze M. (1981): Vergleichende Anatomie der Legeröhren der Opiliones als Beitrag zur Phylogenie der Ordnung (Arachnida). – *Zoologische Jahrbücher für Anatomie der Tiere* 105: 13–76.

- Martens J. (1982): Opiliones aus dem Nepal-Himalaya V. Gyantinae (Arachnida: Phalangiidae). – *Senckenbergiana biologica* 62: 313–348.
- Martens J. (1983): Europäische Arten der Gattung *Sabacon* Simon (Arachnida: Opiliones: Sabaconidae). – *Senckenbergiana biologica* 63: 265–296.
- Martens J. & Lingnau M. (1985): Die Weberknechte *Scotolemon lespesi* Lucas und *Scotolemon lucasi* Simon aus den Pyrenäen zwei valide Arten? (Arachnida: Opiliones: Phalangodidae). – *Mémoires Biospéologiques* 12: 111–126.
- Martens J. (1986): Die Großgliederung der Opiliones und die Evolution der Ordnung (Arachnida). – *Proc. 10. Congr. internat. Aracnol. Jaca 1986*, 1: 289–310.
- Martens J. (1987): Opiliones aus dem Nepal-Himalaya. VI. Gagrellinae (Arachnida: Phalangiidae). – *Courier Forschungs-Institut Senckenberg* 93: 87–202.
- Martens J. (1987): Weberknechte (Opiliones) des Mainzer Sandes und Gonsenheimer Waldes, mit einem Anhang über die Webe-spinnen (Araneae). – *Mainzer Naturwissenschaftliches Archiv* 25: 225–231.
- Martens J. (1988): Fissiphalliidae, a new family of South American laniatorean harvestmen (Arachnida: Opiliones). – *Zeitschrift*
- Martens J. & Chemini C. (1988): Die Gattung *Anelasmocephalus* Simon, 1879. Biogeographie, Artgrenzen und Biospezieskonzept (Opiliones: Trogludidae). – *Zoologische Jahrbücher. Abteilung für Systematik, Geographie und Biologie der Tiere* 115: 1–48.
- Martens J. (1988): Species boundary problems in Opiliones. – *Newsletter of the British Arachnological Society* 52: 2–4.
- Chemini C. & Martens J. (1988): *Trogulus cisalpinus* n. sp. from the Italian Alps (Arachnida: Opiliones: Trogludidae). – *Mitteilungen des Zoologischen Museums Berlin* 64: 71–81.
- Martens J. (1989): Sibirische Arten der Gattung *Sabacon* Simon, 1879 (Arachnida: Opiliones: Sabaconidae). – *Senckenbergiana biologica* 69: 369–377 (1988).
- Hoheisel U. & Martens J. (1990): Die Sensillenfelder des Ovipositors von *Phalangium opilio* Linné (Arachnida: Opiliones: Phalangiidae). – *Zoologische Jahrbücher für Anatomie der Tiere* 129: 63–79.
- Martens J. (1990): *Nepalkanchia* nom. nov. (Arachnida: Opiliones). – *Entomologische Zeitschrift* 100: 352.
- Martens J. (1993): Further cases of paternal care in Opiliones (Arachnida). – *Tropical Zoology* 6: 97–107.
- Martens J. (1993): Bodenlebende Arthropoda im zentralen Himalaya: Bestandsaufnahme, Wege zur Vielfalt und ökologische Nischen. Neue Forschungen im Himalaya. – In: Schweinfurth, U. (Ed.), *Erdkundliches Wissen*, 112, 231–250.
- Platen R., Blick T., Bliss P., Droglia R., Malten A., Martens J., Sacher P. & Wunderlich J. (1995): Verzeichnis der Spinnentiere (excl. Acarida) Deutschlands (Arachnida: Araneida, Opilionida, Pseudoscorpionida). – *Arachnologische Mitteilungen, Special Issue 1*: 1–55.
- Bliss P., Martens J. & Blick T. (1996): Rote Liste der Weberknechte Deutschlands (Arachnida: Opiliones). – *Arachnologische Mitteilungen* 11: 32–35.
- Bliss P., Martens J. & Blick T. (1998): Rote Liste der Weberknechte (Arachnida: Opiliones). – In: Bundesamt für Naturschutz, Bonn (Ed.), *Rote Liste gefährdeter Tiere Deutschlands*. – *Schriftenreihe für Landschaftspflege und Naturschutz* 55: 276–277.
- Martens J. & Schwendinger P. (1998): A taxonomic revision of the family Oncopodidae. I. New genera and new species of *Gnomulus* Thorell (Opiliones, Laniatores). – *Revue suisse de Zoologie* 105: 499–555.
- Schwendinger P. & Martens J. (1999): A taxonomic revision of the family Oncopodidae. II. The genus *Gnomulus* Thorell (Opiliones, Laniatores). – *Revue suisse de Zoologie* 106: 945–982.
- Schwendinger P. & Martens J. (1999): *Gnomulus* Thorell, 1890 (Arachnida, Opiliones) proposed designation of *G. sumatranus* Thorell, 1891 as the type species. – *Bulletin of zoological Nomenclature* 56: 171–173.
- Schwendinger P. & Martens J. (2002): A taxonomic revision of the family Oncopodidae. III. Further new species of *Gnomulus* Thorell (Opiliones, Laniatores). – *Revue suisse de Zoologie* 109: 47–113.
- Schwendinger P. & Martens J. (2002): Penis morphology in Oncopodidae (Opiliones, Laniatores) evolutionary trends and relationships. – *Journal of Arachnology* 30: 425–434.
- Schwendinger P. & Martens J. (2004): A taxonomic revision of the family Oncopodidae. IV. The genus *Oncopus* Thorell (Opiliones, Laniatores). – *Revue suisse de Zoologie* 111: 139–174.
- Martens J. (2006): Weberknechte aus dem Kaukasus (Arachnida, Opiliones, Nemastomatidae). – *Senckenbergiana biologica* 86: 145–210.
- Schwendinger P. & Martens J. (2006): A taxonomic revision of the family Oncopodidae V. *Gnomulus* from Vietnam and China, with the description of five new species (Opiliones, Laniatores). – *Revue suisse de Zoologie* 113 (3): 595–615.
- Schwendinger P. & Martens J. (2006): *Oncopus* Thorell, 1876 and *Oncopodidae* Thorell, 1876 (Arachnida, Opiliones) proposed conservation. – *Bulletin of zoological Nomenclature* 63 (3): 167–171.
- Wijnhoven H., Schönhofer A.L. & Martens J. (2007): An unidentified harvestman *Leiobunum* sp. alarmingly invading Europe (Arachnida: Opiliones). – *Arachnologische Mitteilungen* 34: 27–38.
- Schönhofer A.L. & Martens J. (2008): Revision of the genus *Trogulus* Latreille: the *Trogulus coriziformis* speciesgroup (Opiliones: Trogludidae). – *Invertebrate Systematics* 22: 523–554. Schönhofer A.L. & Martens J. (2009): Revision of the genus *Trogulus* Latreille. The *Trogulus hirtus* speciesgroup (Opiliones: Trogludidae). – *Contributions to Natural History Bern* 12: 1207–1251.
- Schönhofer A.L. & Martens J. (2010): Hidden Mediterranean diversity: Assessing species taxa by molecular phylogeny

- within the opilionid family Troglulidae (Arachnida, Opiliones). – *Molecular Phylogenetics and Evolution* 54: 59–75.
- Schönhofer A.L. & Martens J. (2010): On the identity of *Ischyropsalis dentipalpis* Canestrini, 1872 and description of *Ischyropsalis lithoclasica* sp. n. (Opiliones: Ischyropsalididae). – *Zootaxa* 2613: 1–14.
- Martens J. (2011): The *Centetostoma scabriculum* complex a group of three cryptic species (Arachnida: Opiliones: Nemastomatidae). – *Zootaxa* 2783: 35–51.
- Schönhofer A.L. & Martens J. (2012): The enigmatic Alpine opilionid *Saccarella schilleri* gen. n., sp. n. (Arachnida: Nemastomatidae) isolated systematic placement inferred from comparative genital morphology. – *Organisms, Diversity & Evolution* 12: 409–419.
- Schönhofer A.L., McCormack M., Tsurusaki N., Martens, J. & Hedin M. (2013): Molecular phylogeny of the harvestmen genus *Sabacon* (Arachnida: Opiliones: Dyspnoi) reveals multiple Eocene-Oligocene intercontinental dispersal events in the Holarctic. – *Molecular Phylogenetics and Evolution* 66: 303–315.
- Schönhofer A.L., Karaman I.M. & Martens J. (2013): Revision of the genus *Trogulus* Latreille: the morphologically divergent *Trogulus torosus* speciesgroup of the Balkan Peninsula (Opiliones: Dyspnoi: Troglulidae). – *Zoological Journal of the Linnean Society* 167: 360–388.
- Martens J. (2015): *Sabacon* Simon, 1879 in the Palaearctic: A survey of new and known species from France, Nepal, India, China, Russia and Japan (Arachnida: Opiliones: Sabaconidae). – In: Hartmann, M. & Weipert, J. (Eds), *Biodiversity and Natural Heritage of the Himalaya V.* – Erfurt: Naturkundemuseum Erfurt; pp. 167–210.
- Schönhofer A.L., Vernesi C., Martens J. & Hedin M. (2015): Molecular phylogeny, biogeographic history, and evolution of cave-dwelling taxa in the European harvestman genus *Ischyropsalis* (Opiliones: Dyspnoi). – *Journal of Arachnology* 43: 40–53.
- Martens J. & Schönhofer A.L. (2016): The *Leiobunum rupertre* group: resolving the taxonomy of four widespread European taxa (Opiliones: Sclerosomatidae). – *European Journal of Taxonomy* 216: 1–35.
- Wolff J.O., Schönhofer A.L., Martens J., Wijnhoven H., Taylor C.K. & Gorb S.N. (2016): The evolution of pedipalps and glandular hairs as predatory devices in harvestmen (Arachnida, Opiliones). – *Zoological Journal of the Linnean Society* 177: 558–601.
- Wolff J.O., Martens J., Schönhofer A.L. & Gorb S.N. (2016): Evolution of hyperflexible joints in sticky prey capture appendages of harvestmen (Arachnida, Opiliones). – *Organisms Diversity & Evolution* 16 (3): 549–557.
- Martens J. (2016): *Sinostoma yunnanicum*, the first nemastomatine harvestman in China (Arachnida: Opiliones: Nemastomatidae). – *Zootaxa* 4126 (3): 444–450.
- Martens J. (2017): On *Starengovia* Snegovaya, a genus of Asian nemastomatines (Arachnida: Opiliones: Nemastomatidae). – *Revue suisse de Zoologie* 124: 187–201.
- Martens J. (2018): A European discovery: *Kalliste pavonum* gen. n., sp. n., the smallest phalangiid species known to date (Arachnida: Opiliones: Phalangiidae). – *Revue Suisse de Zoologie* 125: 155–164.
- Zhao L.K., Martens J. & Zhang C. (2018): Two species of *Sabacon* Simon 1879 (Opiliones: Dyspnoi: Sabaconidae) from Yun-nan Province, China. – *Zootaxa* 4379 (2): 199–214.
- Gong X., Martens J. & Zhang C. (2018): Two new species of *Biantes* Simon, 1885 from China and Malaysia (Opiliones: Lania-tores: Biantidae). – *Zootaxa* 4461: 587–599.
- Martens J. (2018): Remarkable new Harvestman species from the Nepalese and Indian Himalayas (Arachnida, Opiliones: Phalangiidae and Sclerosomatidae). – In: Hartmann, M., Barclay, M. & Weipert, J. (Eds), *Biodiversity and Natural Heritage of the Himalaya VI.* Erfurt, Naturkundemuseum Erfurt; 169–178.
- Zhang C. & Martens J. (2018): Ancient home or in exile? The easternmost species of genus *Starengovia* Snegovaya, 2010 found in China (Opiliones, Nemastomatidae, Nemastomatinae). – *ZooKeys* 770: 105–115.
- Zhang C. & Martens J. (2018): Rediscovery of *Lobonychium palpiplus* Roewer, 1938 (Opiliones: Laniatores: Epedanidae) in Sabah, Malaysia. – *ZooKeys* 785: 29–40.
- Wijnhoven H. & Martens J. (2019): An enigmatic European harvestman (Opiliones) new record and redescription of *Dicranopalpus larvatus* (Canestrini, 1874). – *Arachnology* 18 (1): 1–6.
- Martens J. (2019): An ancient radiation: Ortholasmatine harvestmen in Asia a new genus, three new species and a revision of the known species (Arachnida, Opiliones, Nemastomatidae). – *Revue suisse de Zoologie* 126 (1): 79–110.
- Zhang C. & Martens J. (2020): A taxonomic study on Epedanidae from Thailand including functional aspects of male genital morphology (Opiliones, Laniatores). – *ZooKeys* 915: 25–58.
- Wijnhoven H., Canu S. & Martens J. (2020): Redescription of the rare European harvestman *Dicranopalpus brevipes* Marcellino, 1970, based on first records from Sardinia (Arachnida: Opiliones). – *Arachnology* 18 (4): 263–267.
- Martens J. (2020): A harvestman with elaborate palpal pliers, *Thunbergia gretae* n. gen. n. sp. from China (Opiliones: Sclerosomatidae: Gagrellinae). – *Zoologischer Anzeiger* 287: 160–166.
- Martens J. (2020): A mysterious dwarf: Suthepiidae nov. fam., a new harvestman family from mountains of northern Thailand (Arachnida: Opiliones: Laniatores). – *Revue suisse de Zoologie* 127 (2): 381–391.
- Martens J., Maghradze E. & Barjadz S. (2021): Two new species of the genus *Nemaspela* Šilhavý from caves in Georgia (Opiliones: Nemastomatidae). – *Zootaxa* 4951 (3): 541–558.
- Martens J. (2021): Mehr als vierzig Jahre „Spinnentiere, Arachnida; Weberknechte, Opiliones“ in: „Die Tierwelt Deutschlands, 64“ Rückblick, aktueller Stand und Ausblick. – *Arachnologische Mitteilungen* 62, in press.